

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

Випуск 14

Матеріали

*Всеукраїнської науково-практичної конференції
“Проблеми та перспективи соціально-економічного розвитку
економіки України в умовах європейської інтеграції”
м. Київ, МАУП, 28 травня 2015 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2015

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 4 від 15.04.15)*

Редакційна колегія:

А. М. Подоляка (голова), д-р юрид. наук, проф.;
А. А. Ігнатченко (заступник голови), канд. техн. наук;
О. В. Баєва, д-р біол. наук, проф.;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук, проф.;
В. Б. Захожай, д-р екон. наук, проф.;
А. С. Лисецький, д-р екон. наук, проф.;
К. В. Муравйов, канд. юрид. наук, доц.;
І. П. Розпутенко, д-р наук держ. упр., проф.;
Л. В. Романова, д-р екон. наук, проф.;
В. Є. Сафонова, д-р екон. наук;
Г. П. Ситник, д-р наук держ. упр., проф.;
Ю. П. Сурмін, д-р соц. наук, проф.;
Н. М. Чернуха, д-р пед. наук, проф.

Матеріали подано в авторській редакції.

Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Становлення і розвиток української державності : [зб. наук. пр.] /
МАУП. — К.: ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 14: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. “Проблеми та перспективи соціально-економічного розвитку економіки України в умовах європейської інтеграції”, 28 травня 2015 р. / редкол.: А. М. Подоляка (голова) [та ін.]. — 2015. — 258 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичної конференції, присвяченої проблемам і перспективам соціально-економічного розвитку України в умовах європейської інтеграції.

Для науковців і громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

Колодізева С. О. Теоретичні підходи до класифікації банківських послуг у контексті необхідності досягнення балансу фінансових інтересів банків та клієнтів.....	197
Корецька О. В. Стан та проблеми інноваційної діяльності підприємств машинобудування	200
Лихолет С. І. Економічна сутність та зміст трансферу технологій.....	203
Неволько В. А. Вдосконалення системи органів валютного контролю України	210
Петько С. М. Банківські холдингові об'єднання у світовій економіці.....	213
Росеро Г. Специфіка соціальних трансформацій в системі вузівської освіти в країнах світу на сучасному етапі.....	216
Ужанська Т. І. Особливості співвідношення рекламної і маркетингової діяльності.....	225
Фернандес А. Форма державного управління як основний елемент політичної системи суспільства, базис політичного устрою держави	227
Фещенко А. І. Фактори впливу на формування конкурентних переваг вітчизняних підприємств.....	231
Чавес М. Э. Социально-экономическое поведение работающих как важнейший фактор успешной деятельности предприятия, его конкурентоспособности в условиях рыночного хозяйствования.....	236
Шуляр Н. М. Концепція управління ефективністю розвитку якості персоналу машинобудівних підприємств	240
Шульга Г. В. Формування інноваційної інфраструктури: зарубіжний досвід.....	243
Іщук К. Ю. Основні напрями розвитку онлайн-маркетингу в Україні	247
Конопльова К. Р. Ефективність маркетингової діяльності як показник перспектив розвитку бізнесу	249
Пилипенко О. В. Проблеми організації експорту сільськогосподарської техніки підприємств України.....	251
Ходаківський О. В. Проблема організації експорту підприємствами України на ринку теплоізоляційних матеріалів за умов нестабільної економіки	255

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО КЛАСИФІКАЦІЇ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ У КОНТЕКСТІ НЕОБХІДНОСТІ ДОСЯГНЕННЯ БАЛАНСУ ФІНАНСОВИХ ІНТЕРЕСІВ БАНКІВ ТА КЛІЄНТІВ

Сучасний стан та перспективи розвитку банківського обслуговування в Україні пов'язані із наданням клієнтам значного різноманіття банківських послуг, які поділяються на групи за відповідними ознаками. Врахування особливостей окремих груп банківських послуг дозволяє банкам більш ефективно пристосувати їх до вимог сучасного ринку банківських послуг, адже різні сегменти споживачів зацікавлені в отриманні банківських послуг та продуктів із різноманітними характеристиками. Розмежування банківських послуг на певні групи також пояснюється існуванням різних форм оплати за послуги; особливостями у проведенні та обліку банківських операцій при банківському обслуговуванні; наявністю різних видів ризиків; характером банківських послуг тощо.

У розвинених країнах світу банки активно надають своїм клієнтам саме нетрадиційні та інноваційні послуги. Тому останнім часом особлива увага науковців та банківських установ спрямована на дослідження та запровадження у вітчизняну банківську практику обслуговування клієнтів саме нетрадиційних та інноваційних банківських послуг. Доцільність запровадження банками таких послуг пов'язана із необхідністю забезпечення високого рівня якості обслуговування клієнтів в складних ринкових умовах, пов'язаних із загостренням конкуренції між банківськими установами та зниженням рівня доходності традиційних банківських послуг.

Для банків основними перевагами від надання нетрадиційних банківських послуг є: диверсифікація банківських доходів; підвищення ліквідності, платоспроможності банку; залучення нових клієнтів [1; 2; 5].

Переваги інноваційних банківських послуг проявляються у зручності та швидкості банківського обслуговування, зменшенні витрат при проведенні банківських операцій, та, як результат, створенні більш доступних та якісних банківських продуктів.

У контексті необхідності досягнення балансу фінансових інтересів банків та їх клієнтів, уваги заслуговують банківські послуги, що пов'язані із рухом матеріального продукту та переміщенням фінансових ресурсів з метою задоволення потреб споживачів банківських послуг у банківському обслуго-

вуванні. До таких банківських послуг належать кредитні, депозитні, інвестиційні та інші послуги банку.

Таким чином, за рахунок запровадження банками до переліку своїх послуг нетрадиційних та інноваційних банківських послуг переваги отримують не тільки клієнти банку, яким надається якісне банківське обслуговування, але безпосередньо і банки, що збільшують свої прибутки, клієнтську базу, та, врешті, зміцнюють свою конкурентну позицію на ринку банківських послуг.

Побудова матриці класифікації банківських послуг (рис. 1) за такими ознаками, як рух матеріального продукту та специфіка банківської діяльності, дозволила визначити перелік банківських послуг, що найбільшою мірою враховують інтереси як банків, так і їх клієнтів.

Серед послуг, що пов'язані із рухом матеріального продукту, особливої уваги заслуговують послуги факторингу, фортфейтингу та фінансового лізингу (див. рис. 1), надання яких пов'язано із формуванням різноспрямованих фінансових потоків між банками та їх клієнтами, на відміну від традиційних кредитних, депозитних, інвестиційних послуг, при наданні яких утворюються односпрямовані фінансові потоки.

У контексті досягнення балансу фінансових інтересів банків та клієнтів, на думку автора, особливої уваги заслуговує саме послуга факторингу, яка має низку переваг для усіх учасників факторингової угоди, пов'язана із значними резервами для балансування їх інтересів на основі використання логістичного підходу, що обумовлено таким.

Критерій класифікації та види банківських послуг		За рухом матеріального продукту	
		Послуги, пов'язані з рухом матеріального продукту	Послуги, що не пов'язані з рухом матеріального продукту, чисті послуги
За специфікою банківської діяльності	Традиційні	Кредитні, депозитні, інвестиційні	Консультаційні, оцінні послуги, послуги зберігання
	Нетрадиційні	Факторинг, фортфейтинг, фінансовий лізинг	Гарантії, трастові послуги
	Інноваційні	Кеш-менеджмент, мікрокредитування	Інформаційні

Рис. 1. Матриця класифікації банківських послуг за рухом матеріального продукту та специфікою банківської діяльності
(розроблено автором на підставі [1; 2; 3; 6])

По-перше, факторинг має ознаки як кредитних, так і інвестиційних операцій. Факторинг пов'язаний із кредитуванням обігового капіталу підприємств та, у випадку постійної співпраці банку та підприємства, банк фактично здійснює інвестування в обіговий капітал підприємства. Одним із найбільш привабливих та ефективних джерел фінансування лізингу є фак-

торинг [4, с. 10], тобто, факторинг спрямований на обслуговування лізингових операцій. Факторинг та фортфейтинг характеризуються спільними ознаками, оскільки фортфейтинг є модифікацією послуги факторингу, що використовується у міжнародній практиці. Тобто, факторинг об'єднує основні ознаки банківських послуг.

По-друге, послуга факторингу пов'язана із створенням доданої вартості підприємствами, яка розподіляється між учасниками факторингової угоди і є джерелом сплати вартості факторингового обслуговування банку. Це підтверджує той факт, що згідно із ст. 14 Податкового кодексу України операція факторингу є об'єктом оподаткування ПДВ. Утворення в результаті проведення факторингової операції доданої вартості свідчить про "матеріальність" такої послуги.

По-третє, у процесі надання послуги факторингу виникають різноспрямовані фінансові потоки, які потребують узгодження за часом та вартістю.

Таким чином, результати аналізу теоретичних підходів до класифікації банківських послуг у контексті досягнення балансу фінансових інтересів банків та їх клієнтів засвідчили, що серед перспективних фінансових послуг, що надають банки, особливе місце займає нетрадиційна послуга факторингу як інструмент фінансування обігового капіталу вітчизняних підприємств, який дозволяє задовольнити потреби у фінансових ресурсах реального сектору економіки у сучасних економічних умовах. Реалізація резервів щодо забезпечення балансу фінансових інтересів учасників факторингової угоди передбачає розробку та запровадження у діяльність банків дієвого організаційного забезпечення управління банківськими послугами на підставі використання логістичного підходу, що і обумовлює подальші напрями наукових досліджень.

Література

1. Базадзе К. М. Перспективні види інноваційних послуг банків / К. М. Базадзе // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. — 2012. — № 2 (14). — С. 218–221.
2. Внукова Н. М. Удосконалення організації факторингу у банку за логістичним підходом / Н. М. Внукова, Н. С. Опешко, С. О. Колодізева // Фінанси України. — 2012. — № 5. — С. 68–77.
3. Григораш Т. Ф. Нетрадиційні банківські операції: лізинг та факторинг. Сучасний стан та перспективи розвитку / Т. Ф. Григораш, С. С. Пільгуй // Економічний простір. — 2012. — № 64. — С. 153–162.
4. Дорофеева О. В. Фінансові ризики лізингових компаній України: автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. екон. наук: спец. 08.04.01 "Фінанси, грошовий обіг і кредит" / О. В. Дорофеева. — Тернопіль, 2004. — 21 с.
5. Лаврушин О. Факторингові операції на фінансовому ринку / О. Лаврушин // Фінансовий ринок України. — 2008. — № 5. — С. 5–8.
6. Луняков О. В. Теоретические аспекты ряда базовых понятий банковской деятельности / О. В. Луняков // Вісник СевДТУ: зб. наук. праць. — Севастополь, 2009. — № 98. — С. 80–83.